

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 21. studeni 2018. [\[Multimedia\]](#)

„Ne poželi žene bližnjega svoga (...) niti išta što je bližnjega tvoga!“

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Naši susreti o Dekalogu vode nas danas do posljednje zapovijedi. Čuli smo je na početku. To nisu samo posljednje riječi teksta, već mnogo više: one su svršetak putovanja kroz Dekalog i dotiču srž svega što nam je predano. Naime, ako bolje pogledamo, one ne dodaju neki novi sadržaj: smjernice „*ne poželi žene bližnjega svoga [...] niti išta što je bližnjega tvoga*“ prisutne su, bar na prikriven način, u zapovijedima o preljubu i krađi; koja je dakle uloga ovih riječi? Je li riječ o nekom sažetku? Ili je posrijedi nešto više?

Moramo itekako imati na umu da sve zapovijedi imaju zadaću pokazati granicu života, granicu iza koje čovjek uništava samoga sebe i svoje bližnje, narušavajući svoj odnos s Bogom. Ako tu granicu prijeđeš, uništavaš samoga sebe, uništavaš također odnos s Bogom i odnos s drugima. Zapovijedi upravo na to upozoravaju. Ovom posljednjom riječju naglašava se činjenica da svi prijestupi proizlaze iz zajedničkog unutarnjeg korijena: *zlih želja*.

Svi grijesi plod su zle želje. Svi. Ondje srce čini prvi pokret i pojedinac ulazi u taj val i na kraju čini prijestup. Ali to nije formalni, pravni prijestup: tim se prijestupom ranjava samoga sebe i druge.

U Evanđelju Gospodin Isus izričito kaže: „Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli, bludništva, krađe, ubojstva, preljubi, lakomstva, opakosti, prijevera, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje. Sva ta zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka“ (Mk 7, 21-23).

Stoga razumijemo da od cijelog ovog putovanja Dekalogom ne bi bilo nikakve koristi ako se ne bi dostiglo tu razinu, *čovjekovo srce*. Odakle dolaze sve te loše stvari? Dekalog se pokazuje jasnim i dubokim u vezi s tim aspektom: cilj – posljednja zapovijed – ovoga puta je srce, a ako se ono, ako se srce ne oslobodi, slabe koristi od svega ostalog. Ovo je izazov: osloboditi srce od svih tih zlih i ružnih stvari.

Božje zapovijedi mogu se svesti samo na lijepu fasadu života koji i dalje ostaje život robova, a ne djece. Često se iza farizejske zagušljive krinke besprijekornosti krije nešto ružno i neriješeno.

Moramo, naprotiv, dopustiti da nas te zapovijedi o želji raskrinkaju, jer nam pokazuju naše siromaštvo, kako bi nas dovele do svete poniznosti. Svatko od nas može se zapitati: koje mi zle želje često dolaze? Zavist, pohlepa, trač? Sve te stvari koje mi dolaze iznutra. Svaki se od nas može to pitati i to će biti za njega dobro.

Čovjek treba ovu blagoslovljenu poniznost, onu poniznost kojom otkriva da ne može sam sebe osloboditi, onu poniznost kojom vapi Bogu da bude spašen.

Sveti Pavao to objašnjava na nenadmašan način, pozivajući se upravo na zapovijed *Ne poželi!* (usp. *Rim 7, 7-24*).

Uzalud je misliti da mi sami možemo popraviti sebe same bez dara Duha Svetoga. Isprazno je misliti da mogu očistiti svoje srce u gigantskom naporu isključivo svoje vlastite volje: to nije moguće. Moramo se otvoriti odnosu s Bogom, u istini i slobodi: samo na taj način naši napori mogu biti plodonosni, jer postoji Duh Sveti koji nas vodi naprijed.

Zadaća biblijskog zakona nije ta da čovjeka obmanjuje da ga ropska poslušnost dovodi do umjetnog i, štoviše, nedostižnog spasenja. Zadaća Zakona jest ova: dovesti čovjeka do istine o njemu samom, to jest do njegova siromaštva, koje postaje autentična i osobna otvorenost Božjem milosrđu, koji nas preobražava i obnavlja. Bog jedini može obnoviti naše srce, pod uvjetom da mi otvorimo srce Njemu: to je jedini uvjet; On sve čini, ali mu moramo otvoriti svoje srce.

Posljednje riječi Dekaloga uče sve da spoznaju svoju *bijedu*; pomažu nam da se suočimo s neredom našeg srca, kako bismo prestali živjeti sebično i postali siromašni u duhu, vjerodostojni pred Očevim licem, dopuštajući Sinu da nas otkupi i Duhu Svetom da nas poučava. Duh Sveti je učitelj koji nas vodi: pustimo mu da nam pomogne. Mi smo prosjaci, tražimo tu milost.

„Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!“ (*Mt 5, 3*). Dà, blaženi oni koji si prestaju umišljati da mogu same sebe spasiti od svoje slabosti bez Božjega milosrđa, koje jedino može liječiti. Samo Božje milosrđe liječi srce. Blaženi oni koji prepoznaju svoje zle želje i raskajana i ponizna srcem ne stoje pred Bogom i drugim ljudima kao pravedni, nego kao grešnici. Lijepo je ono što je Petar rekao Gospodinu: „Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!“. Ovo je lijepa molitva: „Idi od mene, Gospodine, jer sam grješnik“.

To su oni koji znaju imati samilosti, koji znaju imati samilosti prema drugima, jer su to iskusili u vlastitome životu.

Apel Svetoga Oca

Danas, na liturgijski spomen Prikazanja Blažene Djevice Marije, slavimo Dan *pro Orantibus*, posvećen sjećanju na klauzurne redovničke zajednice: ima ih mnogo! To je veoma zgodna prigoda da zahvalimo Gospodinu za dar tolikih osoba koje se, u samostanu i eremitorijima, potpuno posvećuju Bogu u molitvi, šutnji i skrovitosti. Neka toj zajednici nikada ne uzmanjka ljubav, blizina i potpora, također materijalna, čitave Crkve!

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana